

Skema 2: Projektbeskrivelsesskema

”Organisationspulje”

1.	Indsatsens titel:	Samvær Imod Røg – et metodeudviklingsprojekt for hjemløse i midlertidige botilbud og tidligere hjemløse i egen bolig med en rullende bus som omdrejningspunkt.
2.	Baggrund og vision for indsatsen:	Formål Projektet skal <i>udvikle og afprøve nye metoder</i> til et skræddersyet rygestopforløb for hjemløse på midlertidige botilbud og tidligere hjemløse i eget hjem. Formålet er, at flere i målgruppen stopper med at ryge. På den måde reduceres tobaksrelaterede sygdomme, målgruppen lever længere og den sociale ulighed i sundhed reduceres. Output er et rygestopkoncept, som kan udbredes til hele Danmark. Baggrund -Der mangler rygestopforløb, der matcher målgruppens behov, og der gøres alt for lidt for målgruppen.-Målgruppen gør ikke brug af eksisterende tilbud, og eksisterende tilbud formår ikke at rekruttere målgruppen (læs: tidligere hjemløse i eget hjem uden fast tilknytning til f.eks. værested).-Hjemløse, misbrugere og mennesker med sindslidelser, har langt større risiko for sygdom og tidlig død end andre.-Rygning er særligt udbredt blandt socialt udsatte (90 % af mændene på Møltrup Optagelseshjem ryger).-Mange udsatte vil gerne holde op med at ryge. Jf. Sundhedsstyrelsens ”Fremme af røgfrihed på væresteder, varimestuer og lignende”, 2013.-Socialt udsatte er ofte mere nikotinafhængige end andre, og har sværere ved at stoppe med at ryge end de fleste andre rygere.-Der brug for et mere intensivt og skræddersyet tilbud end traditionelle forløb.
3.	Overordnet mål – herunder forebyggelses og sundhedsfremme perspektiv:	Output er, efter projektets afslutning, et færdigudviklet, effektivt og succesfuldt rygestopkoncept, som er skræddersyet målgruppens behov, og som kan udbredes til hele Danmark.

	Delmål:	For hvert hold: 40 % af deltagerne er røgfrie efter 3 måneder. 34 % er røgfrie efter 6 måneder. 28 % er stadig røgfri efter 12 måneder. Disse resultater skal sammenholdes med Rygekonsulenternes gennemsnitlige resultater for den almindelige dansker, der ikke har store sociale og personlige problemstillinger: 68% er røgfri efter 3 måneder. 55% er røgfri efter 6 måneder. 47% er stadig røgfri efter 12 måneder. Se også vedlagt Tids- og milepælsplan.
4.	Indsatsens fokusområder :	Vi har fokus på at supplere rygestopindsatsen i sundhedsvæsenet målrettet hjemløse og tidligere hjemløse i egen bolig, der er storrygere. Med en metodemæssigt nyskabende rullende bus vil vi bidrage til at rekruttere storrygere, som ingen andre når ud til og får fat på (jf., at de sidder i egen bolig og ikke opsøger tilbud – ej heller i væresteder), så de kan få et målrettet og skræddersyet rygestoptilbud, der matcher deres behov, og som foregår i andet regi end sundhedsvæsenet (jf. i en rullende bus og i privat regi). Der er tale om et metodeudviklingsprojekt, der indeholder helt nye elementer og indsatser (jf. bla. rullende bus og Frivillighedskorps), der er matchet til målgruppens behov.

5.	Målgruppe(r):	Udsatte hjemløse på forsorghjem og andre midlertidige botilbud. Tidligere udsatte hjemløse i egen bolig. I alt udvikles metoderne med udgangspunkt i 24 personer fra Herning, Ringkøbing-Skjern og Holstebro Kommune. 95% mænd. 5% kvinder. 18 år og opefter. Projektet har målgruppemæssigt et landsdækkende perspektiv (jf. den rullende bus). Følgende karakteriserer målgruppen: • Hjemløshed – nuværende og tidligere. • Psykiske vanskeligheder og diagnoser. Bl.a. Alkoholismens. • Fysiske skavanker og sygdomme. • Misbrug, hvis man ikke er under opsyn og i trygge rammer. • Kriminalitet, hvis man ikke har nogen til at kontrollere, vejlede og værdsætte en. • Ensomhed/social marginalisering og deraf følgende destruktion af sig selv og/eller omgivelserne. • Sociale og personlige problemer. Alle er storrygere med et forbrug på mindst 15 cigaretter dagligt eller en tilsvarende mængde tobak røget via pibe, cigarillos, cerutter og/eller cigarer. Målgruppen opsøger ikke selv tilbud på Apotek, hos lægen, i Sundhedscentre, væresteder eller andre tilbud om rygestop. En del sidder isolerede i eget hjem og kommer ikke på f.eks. væresteder.
6.	Inddragelse af målgruppen i øvrigt:	Konceptet udvikles med udgangspunkt i Kræftens Bekæmpelses grundmodel, som Rygestopkonsulenterne – i samarbejde med bl.a. forskere, psykologer, coaches og ernæringseksperter - løbende har videreudviklet og opdateret i takt med samfundsudviklingen og fremkomsten af ny viden på området - både i Danmark og internationalt. Resultatet er et sundhedsfagligt velfunderet rygestopkoncept, der følger med tiden og rygernes behov. Samtlige aktiviteter i det udviklede og evidensbaserede koncept videreudvikles og målrettes specifikt og metodemæssigt til målgruppen. Konceptet udvikles også med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i ”Fremme af røgfrihed på væresteder, varmestuer og lignende”, 2013. Da målgruppen imidlertid er en af de mest udsatte, bør konceptet tilpasses specifikt til dem. Derfor er det vigtigt, at brugerne inddrages i udvikling af konceptet som det første i projektet. Det er vigtigt at afdække, hvad de selv mener, vil virke for netop dem. Der skal etableres et fælles grundlag for arbejdet. Derfor afholdes workshops, der baserer sig på brugerdrevne innovationsmetoder. Derudover inddrages

		rollemodeller af tidligere rygere, der selv er holdt op, og som selv er eller har været hjemløse. I forlængelse af pilotfasen, udarbejdes en evaluering, hvor brugerne siger, hvad der har været godt, skidt m.v. Med udgangspunkt i dette tilpasses metoderne, der så igen afprøves på to efterfølgende hold.
7.	Rekruttering af målgruppen til indsatsen:	Møltrup Optagelseshjem huser årligt 250-300 forskellige hjemløse mænd, hvoraf 90 % ryger. Derudover har Møltrup, bl.a. gennem Frivillighedskorpset på Møltrup, kontakt til flere hundrede mænd, der tidligere har boet og opholdt sig på Møltrup, men som nu er i egen bolig. Største delen af disse ryger. Der etableres i øvrigt et samarbejde med følgende aktører omkring rekruttering: • Hjemløseteamet i Herning Kommune. • Misbrugscentret Herning Kommune. • Misbrugsbehandlingen Ringkøbing-Skjern Kommune. Sundhedscenter Vest. • Blå Kors Pensionat. • Forsorgshjemmet Skovvang, Holstebro. Der afholdes inspirationsmøder i bussen. Der er tale om 1,5 times intens 'peptalk'. Mødet bruges som inspiration og motivation før det egentlige rygestop og håndterer de blokeringer, bekymringer og fordomme, de fleste rygere har omkring at skulle sige farvel til cigaretterne. Vi kommer ind på emner som fysisk og psykisk afhængighed, vaner, ritualer, vægtproblemer osv. og giver deltagerne mod på projektet – bl.a. ved at demonstrere, hvordan enkle teknikker og større indsigt i egen rygeafhængighed kan hjælpe dem gennem processen og tanker om tilbagefald. Foredraget er opdelt i to afdelinger, og vi tilbyder alle en kuliltemåling i pausen. Deltagerne vil også få udleveret informationsmateriale, der kan inspirere yderligere til at gå i gang med stoppet.
8.	Aktiviteter og metoder:	Vores indgang til projektet og forandringsteori er følgende: Der er brug for en helt særegen indsats, hvis det skal lykkes for målgruppen. <i>Jf. "Hvorfor skal jeg stoppe med at ryge. Jeg lever jo isoleret i egen bolig, mit liv mangler livskvalitet, jeg mangler netværk, jeg har intet meningsfuldt indhold i livet, ingen kontakt til min familie. Desuden kæmper jeg med fysiske og psykiske problemstillinger. Jeg vil fandme have den smøg! Det er ikke for meget at forlange. Hvorfor skulle jeg stoppe! Det er synd for mig. Det er den eneste glæde, jeg har. Jeg kan ikke både holde op med at drikke, ryge hash og ryge. Det er det mindste problem, jeg har. Jeg har det svært nok i forvejen".</i>

		Når der ikke er tilstrækkelig tryghed i livet og livskvalitet, er det meget vanskeligt at nå til det punkt, hvor man har ressourcer til at fokusere på sin sundhed. Rygestopforløb skal derfor kombineres med sociale og relation skabende aktiviteter, der skaber livsindhold og sammenhold omkring et fælles tredje (jf. kursiv ovenover). Skal rygestop lykkes for målgruppen, bliver vi nødt til at kigge på og tage hånd om de sociale udfordringer (bl.a. ensomhed, isolation, ringe livskvalitet), der bl.a. er årsag til, at målgruppen ryger (jf. trøst), og som i nogle tilfælde bruges til at forklare og legitimere, at man ryger. Skal rygestop lykkes, skal der sættes noget i stedet for. Dette ”noget” er en rullende relation skabende bus. Ved at flytte rygestopkurset ud i en rullende bus flyttes fokus til en behagelig og oplevelsesrig erstatningsaktivitet i stedet for cigaretterne. Rygestop forløb skal kombineres med et relation skabende miljø (jf. bussen), hvor man er sammen med andre ligestillede (læs: samme baggrund som nuværende eller tidligere hjemløs) i samme situation, hvor der skabes sociale og bæredygtige sociale relationer. Hvor man flyttes fra hjemmets isolerede rammer og ud i naturen til forskellige geografiske lokaliteter, så rygestoppet forbindes med gode oplevelser for krop og sind. Hvor <i>”her ryger vi ikke”</i> er en naturlig del af miljøet. <i>”Til gengæld får vi gode oplevelser i fællesskab med andre i samme situation; her får vi livskvalitet, fællesskaber og sameksistens”</i>. Vi får noget andet i stedet for. Vores teori er, at rygestop skal kombineres med skabelse af social kapital gennem socialt samvær og personlig støtte gennem et korps af frivillige. Vedlagt er tidsplan, med aktiviteter, milepæle m.v.
9.	Sikring af kompetencer blandt fagpersonale (denne udfyldes hvis relevant):	Rygestopkonsulenterne uddanner personale på Møltrup som rygestopkonsulenter (jf. forankring efter projektperioden). Personalet har allerede en sundheds- og socialfaglig baggrund (3 sygeplejersker og 3 pædagoger). Derudover har de i forvejen efteruddannelse inden for coaching.

10.	Samarbejde med andre aktører:	Projektet samarbejder med Hjemløseteamet i Herning Kommune, Misbrugscentret Herning Kommune, Misbrugsbehandlingen Ringkøbing-Skjern Kommune. Sundhedscenter Vest, Blå Kors Pensionat, Forsorgshjemmet Skovvang, Holstebro omkring rekruttering. Der samarbejdes med læge, distriktpsychiatri, hjemmesygeplejerske psykiater m.v. omkring medicinering. Sygeplejersker på Møltrup og Frivillighedskorpset er ansvarlig for dette i et samarbejde med Rygestopkonsulenterne.
11.	Arenaer:	Indsatsen er målrettet hjemløse på forsorgshjem (private og offentlige) og andre midlertidige botilbud. Derudover tidligere hjemløse i egen bolig. Mht. hvordan arenaerne aktiveres, se under rekruttering.
12.	Risici og udfordringer:	-Vi har kontakt allerede til målgruppen, men det kan være vanskeligt at motivere dem til at starte i forløbet. Dette imødekommer vi ved, at tilbuddet også indeholder attraktive sociale og indholdsgivende tilbud udover selve rygestoppet. Og gennem inspirationsmøder og rollemodeller. -Det kan være vanskeligt at fastholde målgruppen i forløbet. Bl.a. pga. lavt self-efficacy og lav selv-kontrol evne. Dette imødekommer vi ved, at Frivillighedskorpset tager ud og henter den enkelte i eget hjem og på forsorgshjemmet, så brugeren ikke bliver væk. Derudover støttes den enkelte af Frivillighedskorpset, og der inddrages rollemodeller. -Pga. målgruppens personlige og sociale problemer kan det være vanskeligt for dem at fastholde rygestoppet. Dette imødekommer vi med en udvidet opfølgning, som det uddannede personale på Møltrup og Frivillighedskorpset tager sig af. -Målgruppen har typisk relativt store sociale og personlige problemer, der kan spænde ben for succes. Dette imødekommer vi ved, at projektet gør brug af netop Rygestopkonsulenterne og Anika Karlsen Thor. Begge har erfaring med udsatte grupper. Derudover bidrager Frivillighedskorpset til at imødekomme dette.

13.	Tilpasning til den eksisterende indsats, hvis relevante:	Pt. er der ikke noget tilbud i regi af Møltrup Optagelseshjem. Der eksisterer ikke tilbud i andet privat eller kommunalt regi i Herning Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Holstebro Kommune, som tidligere hjemløse isoleret i egen bolig i praksis og reelt set kan gøre brug af. De kommer ikke af sted, og de føler ikke, at de passer ind i eksisterende tilbud. De gør ikke brug af tilbuddene, og tilbuddene formår ikke at nå mændene og få dem rekrutteret, fordi det kræver en intensiv og håndholdt indsats. Ingen tilbud møder op på målgruppens bopæl og henter dem, og en del af målgruppen kommer ikke i f.eks. væresteder, der kan have tilbud. Der er ingen tilbud til målgruppen, der kombinerer skabelse af sociale relationer og netværk med en rullende/mobil bus som ramme om rygestop. Der kombinerer skabelse af ”social kapital” og rygestop for målgruppen. Der tager hånd om de bagvedliggende personlige og sociale barrierer for, at man begynder et rygestop og fastholder et rygestop. Inddragelse af frivillige som støttepersoner i forbindelse med rygestop og imellem møderne er ej heller set før. Projektet har i øvrigt et landsdækkende potentiale, idet bussen som noget helt nyt kan køre hele Danmark rundt. På den måde behøver man ikke opstarte rygestoptilbud alle steder, f.eks. på alle forsorgshjem, idet bussen kan rejse ud og derhen, hvor behovet er. Desuden kan bussen danne ramme/lokale for rygestop for tidligere hjemløse i eget hjem, der ikke har tilknytning til væresteder m.v. Desuden vil eksisterende rygestoptilbud/rygestoprådgivere i andet regi kunne booke bussen og konceptet, hvis de ønsker at fokusere på tidligere hjemløse i eget hjem, som de ikke umiddelbart formår at rekruttere eller hjælpe.
14.	Dokumentation og afrapportering:	I forlængelse af pilotfasen, udarbejdes en status med udgangspunkt i diskussion i plenum (fokusgruppe), hvor brugerne (målgruppen og øvrige aktører i projektet) siger, hvad der har været godt, skidt m.v. (jf. proces). Det registreres, hvor mange i pilotgruppen der er røgfrie efter 3 og 6 md. Med udgangspunkt i dette tilpasses metoderne, der så igen afprøves på to efterfølgende hold. Den afsluttende evaluering vil primært være kvalitativ og bygge på samtaler i plenum med deltagerne og projektaktørerne og spørgeskemaer. Derudover interviewes 8 af deltagerne (målgruppen) for at få det kvalitative uddybet. Der følges op efter 3, 6 og 12 måneder mht., hvor mange der er stoppet med at ryge og fastholdes. 31. Januar 2016: statusrapport. 31. Januar 2017: statusrapport. 1. juni 2017: afsluttende rapport.

15.	Formidling og kommunikation:	-Der udarbejdes folder om projektet til fagpersoner/målgruppen. -Der udarbejdes plakater, der hænges op, hvor målgruppen er. -Projektet omtales på www.moltrup.dk og på www.rygestopkonsulenterne.dk og på http://www.foodcoach.dk/default.htm. -Tilbuddet lægges på de samarbejdspartneres hjemmesider, der rekrutterer til projektet. Der udarbejdes pressemeddelelser med henblik på at få artikler i trykte medier og fagblade. Møltrup har gode erfaringer med dette, og vi har bl.a. været i søndagstillæg til Ekstra Bladet og i Ud & Se med DSB. Vi har en indgang til Hus Forbi. Projektet lægges ind på www.rygestopbasen.dk Der udarbejdes rapport om projektets resultater. Rapport kan downloades på www.moltrup.dk, http://www.foodcoach.dk/default.htm og www.rygestopkonsulenterne.dk Interessenter: -Private og offentlige midlertidige botilbud. -Væresteder og herberger. -Interesseorganisationer. -Kommunale forvaltninger og tilbud for målgruppen. -Sundhedssystemet – offentligt og privat. -Private rygestoptilbud.
16.	Projektets forankring, hvis relevant:	6 medarbejdere fra Møltrup Optagelseshjem uddannes i forbindelse med projektet som rygestopkonsulenter med ekspertise i de udviklede metoder, så de kan tage over, når projektet er afsluttet. Midlertidige botilbud kan booke bussen imod en symbolsk betaling, der dækker de reelle udgifter. Bussen kører ud og servicerer. Der er ingen privat økonomiske interesser (Møltrup er en selvejende institution). Eksisterende rygestoprådgivere/tilbud i kommunalt og privat regi og forsorgshjem kan leje bussen og inddrage det udviklede koncept i deres arbejde for at nå målgruppen. Bussen kan køre rundt i hele Danmark og har således forankringsmæssigt et landsdækkende perspektiv.
17.	Projektets organisering og bemanning:	-Møltrup Optagelseshjem v. forstander Ebbe Larsen er ansvarlig for projektets gennemførelse og økonomi. -Der ansættes en projektleder, Afd. sygeplejerske Elise Larsen. Projektlederen refererer til Ebbe Larsen. Projektlederen har ansvar for projektledelse, evaluering,

		formidling/PR, rekruttering, planlægning og gennemførelse af tilbud om socialt samvær i bussen, planlægning og gennemførelse af belønning, planlægning og gennemførelse af oplæg fra rollemodeller, afrapportering. -Der tilknyttedes en regnskabsassistent fra Møltrup Optagelseshjem. Står for økonomisk administration. -Frivillighedskorpset på Møltrup samarbejder tæt med projektleder og Rygestopkonsulenten. De frivilliges opgave er at støtte målgruppen under forløbet (f.eks. kontakt til læge) og følge op. Hente målgruppen i eget hjem. De refererer til Kirsten Jakobsen, Leder af Frivilligkorpset på Møltrup, der igen refererer til projektlederen. -Rygestopkonsulenten refererer til projektlederen. De er ansvarlige for afholdelse af rygestopmøderne, udvikling af konceptet, opfølgning på konceptet, tilpasning af konceptet, hotline, inspirationsmøder, uddannelse af personale. - Anika Karlsen Thor klinisk diætist står for kostvejledning og praktisk madlavning med målgruppen. - Esben Esmarch, Carsten Ostensen og Jens Fischer, medarbejdere på Møltrup, fungerer i et team som personlige trænere/friluftskoaches. Står for aktiviteter og motion i naturen. De refererer til projektlederen. Samlet set har de arbejdet med målgruppen i over 30 år. Esben Esmarch har været ansat på Møltrup i 12 år og er bl.a. ivrig mountainbikebruger. Carsten Ostensen er uddannet lærer og dyrker i sin fritid friluftsliv og spejdersport. Jens Fischer har været ansat på Møltrup i 20 år og dyrker, ligesom Carsten, friluftsliv og spejdersport i sin fritid. -Der tilknyttedes en ekstern ekspert i evaluering, der yder projektlederen sparring. Der nedsættes en styregruppe bestående af forstander Ebbe Larsen, Kirsten Jakobsen leder af Frivillighedskorpset, projektleder Elise Larsen, og repræsentant fra målgruppen.
18.	Tidsplan:	Tids- og milepælsplan er vedhæftet.